

Aanbesteden in de praktijk: CPV-codes

december 2009

Een publicatie met uitleg over de Common Procurement Vocabulary (CPV), de gemeenschappelijke woordenlijst voor overheidsopdrachten en het gebruik hiervan in de praktijk.

EUROPA decentraal

Kenniscentrum Europees recht en beleid voor decentrale overheden

F A C T S H E E T

Aanbesteden in de praktijk: CPV-codes

Versie december 2009

Bestuurlijke samenvatting

Decentrale overheden hebben veel te maken met Europees aanbesteden. De Common Procurement Vocabulary (CPV), de gemeenschappelijke woordenlijst voor overheidsopdrachten, is een benodigd maar ook goed hulpmiddel hierbij. De CPV stelt decentrale overheden in staat bij hun overheidsaanbestedingen alle mogelijke producten (als object van leveringen), werken en diensten te identificeren door middel van cijfercodes. Doordat er cijfercodes worden gebruikt, vormen taalverschillen binnen de Europese Unie geen hinderpaal of interpretatierisico. De CPV is in 2008 bij verordening opnieuw geactualiseerd. Hierbij is veel aandacht uitgegaan naar het gebruiksvriendelijker maken van de CPV. Hoewel de CPV een handig middel is bij het identificeren van het onderwerp van de aanbesteding is enig inzicht in de systematiek van de CPV vereist. Dit factsheet biedt decentrale overheden, als aanbestedende diensten, de nodige handvatten om de CPV op een juiste manier te gebruiken bij hun Europese aanbestedingen.

1. Inleiding

1.1 Waarom dit factsheet?

Bij overheidsaanbestedingen dienen aanbestedende diensten (gemeenten, provincies, waterschappen) rekening te houden met de zogenaamde Common Procurement Vocabulary (CPV), de gemeenschappelijke woordenlijst voor overheidsopdrachten. De CPV wordt op Europees niveau vastgesteld bij verordening. In 2008 is de meest recente CPV-verordening (Verordening (EG) nr. 213/2008) in werking getreden. Deze vervangt de vorige CPV-verordening uit 2003 (Verordening (EG) nr. 2152/2003).

Het gebruik van de CPV leidt bij decentrale overheden geregeld tot vragen. Dit factsheet is daarom vooral bedoeld voor medewerkers van decentrale overheden die bij overheidsaanbestedingen de CPV dienen toe te passen. Decentrale overheden hebben in toenemende mate te maken met Europees aanbesteden. De CPV is daarbij een goed hulpmiddel, maar enige kennis van de achtergrond en inzicht in de systematiek van het systeem is wel noodzakelijk om het op een effectieve manier te gebruiken. Deze korte handleiding is daarvoor een praktisch instrument.

1.2. Hoe is dit factsheet opgebouwd?

Allereerst wordt in paragraaf 2.1 uitgelegd wat de CPV is. In paragraaf 2.2 wordt de relatie beschreven van de CPV met andere standaardlijsten. Paragraaf 2.3 beschrijft vervolgens het doel van de CPV. In paragraaf 2.4 wordt ingegaan op het voordeel van nieuwe CPV-verordening van 2008 ten opzichte van die van 2003. Daarna worden in paragraaf 2.5 de gevallen beschreven wanneer de CPV wordt gebruikt. Verder wordt de systematiek van de CPV in paragraaf 2.6 uiteengezet. Dit factsheet wordt afgesloten met diverse verwijzingen naar meer informatie.

F A C T S H E E T

2. De CPV

2.1 Wat is de CPV?

De CPV is een uniform classificatiesysteem voor overheidsopdrachten. Het stelt aanbestedende en inschrijvende diensten in staat bij een aanbesteding alle mogelijke producten (als object van leveringen), werken en diensten te identificeren door middel van een cijfercode, van ballroomdanslesdiensten (92342100-1) en dierlijk haar (03332200-9) tot raketten in de zin van wapens (35620000-6) en bouwen van aquaducten (45247130-0).

2.2 Wat is de relatie met andere standaardlijsten (nomenclaturen)?

De CPV is de harmonisatie en de standaardisatie van diverse standaardlijsten, zoals de CPA (Classification of Products by Activity), die weer nauw overeenstemt met de CPC (Centrale Product Classificatie) van de Verenigde Naties.

Binnen de Wereldhandelsorganisatie (WHO) en de daaraan gerelateerde GPA (Agreement on Government Procurement) worden behalve CPA en CPC ook de classificatiesystemen NACE (economische activiteiten) en GN (gecombineerde nomenclatuur) gebruikt.

Met de inwerkingtreding van het wetgevend pakket voor aanbestedingen (2006) heeft de Europese Commissie besloten dat de CPV als enige classificatiesysteem binnen de Europese aanbestedingsrichtlijnen wordt aangewezen voor producten (object van leveringen), werken of diensten die voorwerp van de overheidsopdracht zijn. Voor Europese aanbestedingen moeten decentrale overheden dus in eerste instantie de CPV toepassen. Er zijn wel tabellen opgesteld om een indicatie te geven van de verschillen in codes tussen de CPV enerzijds en de andere standaardlijsten anderzijds. Nota bene, indien er sprake is van uiteenlopende interpretaties over het toepassingsgebied van de richtlijn als gevolg van mogelijke discrepanties tussen de CPV en de NACE of de CPV en de CPC, dan bepaalt artikel 1 lid 14 van Richtlijn 2004/18/EG dat in dat geval de NACE- respectievelijk de CPC-standaardlijst van toepassing is.

2.3 Wat is het doel van de CPV?

De Europese aanbestedingsrichtlijnen verplichten de aanbestedende diensten in alle Europese lidstaten aankondigingen van aanbestedingen bekend te maken, met als doel concurrentie en marktwerking op het gebied van overheidsopdrachten te bewerkstelligen. Hierbij moet een zo nauwkeurig mogelijke omschrijving worden gegeven van de opdracht, uitgedrukt in een cijfercode, zodat taalverschillen geen hinderpaal of interpretatierisico vormen. In de CPV worden daarom de producten (object van leveringen), werken of diensten die voorwerp van de opdracht zijn in alle officiële talen van de Gemeenschap op dezelfde wijze omschreven en krijgen ze dezelfde cijfercode. Met de CPV kunnen een mogelijke leverancier, dienstverlener of aannemer en de aanbestedende dienst het object van de aanbesteding beter identificeren. De CPV maakt de aanbestedingen van overheidsopdrachten doorzichtiger, de opzet van een informatiesysteem gemakkelijker en de CPV vereenvoudigt de vertalingen van de aankondigingen en de voorbereiding van statistieken.

2.4 Wat is het voordeel van de huidige CPV van 2008 boven die van 2003?

Zoals gesteld in de inleiding is de CPV in 2008 opnieuw geactualiseerd. Hierbij is veel aandacht uitgegaan naar het gebruiksvriendelijker maken van de CPV. De nadruk lag op het creëren van een meer gestroomlijnde procedure voor inkopers, door de CPV meer productgericht en minder materiaalgericht te maken. De vorige CPV uit 2003 bevatte bijvoorbeeld verschillende codes voor stoelen afhankelijk van hun materiaal (plastic, hout, metaal). In de CPV van 2008 ligt het accent op het product zelf (stoel). De code van het product is te vinden in de basiswoordenlijst. Indien er aanvullende specificaties zijn (bijvoorbeeld: materiaal, vorm, werkwijze, aangewezen gebruik etc.), dan moeten die worden toegevoegd door de

F A C T S H E E T

geschikte codes van de aanvullende woordenlijst te gebruiken. Voor eenvoudige en gebruikelijke inkoop zou dit tijdreductie opleveren ten aanzien van het opzetten en vertalen van specificaties. Veel nieuwe gebieden worden grondiger beschreven door de CPV: bijvoorbeeld softwarepakketten en -toepassingen, medische applicaties, milieudiensten, internet- en draadloze telecommunicatiediensten. Om het begrip van de Europese aanbestedingsregels te vergemakkelijken zijn de lijsten van activiteiten en diensten met verwijzingen naar de CPV-codes in de bijlagen bij de Richtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG in overeenstemming gebracht met de herziene CPV-codes. Dit is gebeurd zonder dat de materiële werkingssfeer van de richtlijnen zelf wordt gewijzigd.

2.5 Wanneer wordt de CPV gebruikt?

1. Bij het invullen van aankondigingen van oproepen tot mededinging.

Vraag

Is het gebruik van de CPV in deze standaardformulieren verplicht?

Ja, sinds 1 februari 2006 is in de Europese Unie het gebruik van de CPV-classificatie in de standaardformulieren verplicht. In artikel 35 van Richtlijn 2004/18/EG staat onder andere aangegeven dat aanbestedende diensten de producten (als object van leveringen), werken of diensten vaststellen volgens de CPV. Dit betekent dat de aanbestedende dienst een code uit de basiswoordenlijst (en eventueel de aanvullende lijst) aan de opdracht moet toekennen bij het invullen van aankondigingen van oproepen tot mededinging. Op de standaardformulieren van de Europese Commissie is daarvoor ruimte gereserveerd. De decentrale overheid moet de code toekennen die het product (als object van een levering), het werk of de dienst die wordt aanbesteed zo nauwkeurig mogelijk omschrijft. Het kan voorkomen dat de decentrale overheid meerdere codes kan of moet toekennen, maar de eerste wordt als titel van de opdracht gebruikt. Deze code kan ook wat algemener zijn -wat zichtbaar wordt door het grotere aantal nullen aan het einde- dan de andere. Nauwkeurige toekenning is ook van belang omdat potentiële inschrijvers de codes gebruiken om mogelijk interessante opdrachten te identificeren.

Decentrale overheden moeten gebruik maken van de [standaardformulieren](#) van de Europese Commissie voor overheidsopdrachten om hun aankondigingen te versturen voor publicatie.

2. Bij het vinden van potentiële opdrachten in TED en bij het zoeken van aankondigingen van opdrachten in het TED-archief.

Op de site van TED (Tender Electronic Daily, de aanbestedingsdatabank van de Europese Unie) staat een eenvoudig en handig zoekinstrument, waarbij de hiërarchische structuur van de CPV-systematiek goed zichtbaar blijft. Het is helaas niet mogelijk dit hulpmiddel direct te linken, maar het is in drie stappen bereikbaar:

1. Ga naar de [site](#) van TED.
2. Selecteer aan de linkerkant 'Standaard of uitgebreide zoekactie'.
3. Klik op het plusteken naast het invulveld 'CPV-code'.

De complete CPV-basiswoordenlijst is nu doorzoekbaar als een 'uitklappende' lijst, waardoor het overzicht behouden blijft.

F A C T S H E E T

Decentrale overheden moeten er overigens wel op letten dat de lijst met CPV-codes formeel niets zegt over de vraag of een aanbesteding een werk, dienst of levering is. De CPV is een standaardisatie-instrument en geen middel om te bepalen met wat voor soort opdracht decentrale overheden te maken hebben. Uiteraard geeft de systematiek van de CPV hiervan wel een indicatie, maar die is niet waterdicht.

Om vast te stellen om wat voor soort aanbesteding het gaat, moet worden gekeken naar de respectievelijke definities van werken, diensten en leveringen. Zie [hier](#) voor meer informatie. Vervolgens kunnen decentrale overheden bijvoorbeeld de bijlagen bij de CPV-verordening raadplegen om een bepaalde dienst of een bepaald werk onder te brengen in een bepaalde categorie. Bijlage II van de CPV-verordening 2008 bevat bijvoorbeeld een categorisering en onderverdeling van de verschillende diensten. Bijlage III van de verordening kan voor een exactere onderverdeling van werken worden nageslagen.

2.6 Wat is de systematiek van de CPV?

1. De CPV bestaat uit een basiswoordenlijst en een aanvullende woordenlijst.
2. De basiswoordenlijst heeft een boomstructuur met codes tot negen cijfers met daarbij een omschrijving van de leveringen, werken of diensten die voorwerp van de opdracht zijn.

De code bestaat uit acht cijfers en wordt ingedeeld in:

- afdelingen, aangeduid met de eerste twee cijfers van de code (XX000000-Y),
- groepen, aangeduid met de eerste drie cijfers van de code (XXX00000-Y),
- klassen, aangeduid met de eerste vier cijfers van de code (XXXX0000-Y),
- categorieën, aangeduid met de eerste vijf cijfers van de code (XXXXX000-Y).

Elk van de laatste drie cijfers staat voor een extra precisering binnen de categorie.

Een negende cijfer dient voor de verificatie van de voorgaande cijfers.

Voorbeeld

Als voorbeeld bekijken we de code uit de basiswoordenlijst voor het verwijderen van verontreinigde grond, 90522200-4.

De afdeling is **90000000** (Diensten inzake afvalwater, afval, reiniging en milieu);

De groep is **90500000** (Diensten op het gebied van vuilnis en afval);

De klasse is **90520000** (Diensten op het gebied van radioactief, toxisch, medisch en gevaarlijk afval);

De categorie is **90522000** (Diensten in verband met vervuilde grond);

De (eerste en in dit geval enige) precisering is **90522200** (Verwijderen van verontreinigde grond);

Het controlecijfer is **4**.

Mochten de twee getallen voor het controlecijfer een ander getal dan 0 zijn, dan kan er een tweede en derde precisering volgen.

3. De nieuwe aanvullende woordenlijst is bedoeld om aanbestedende diensten te helpen het voorwerp van opdrachten volledig te beschrijven.

De systematiek is als volgt:

De sectie (het eerste niveau) wordt aangeduid met twee letters (de eerste bepaalt de sectie zoals producten, de tweede bepaalt de groep);

De eerste twee cijfers vormen een onderverdeling van de sectie en bepalen daarmee de bijzonderheden;

Het laatste cijfer is een controlecijfer.

F A C T S H E E T

Voorbeeld

Als voorbeeld bekijken we het geval dat de aanbestedende dienst geïnteresseerd is in het aankopen van personenwagens. De aanbestedende dienst zal de volgende codes kiezen voor wat zij zoekt:
Uit de basiswoordenlijst:

34110000-1 personenwagens

Uit de aanvullende woordenlijst:

(Deel C: Materialen/producten met bijzondere eigenschappen en bedrijfswijze:)
CA36-8 Euro 5 (brandstof).

(Deel M: Overige bijzonderheden voor vervoer:)
MB02-8 Rechtse besturing

2.7 Waar kan nadere informatie worden gevonden?

CPV-lijst

De complete, geconsolideerde, Gemeenschappelijke Woordenlijst Overheidsopdrachten vindt u [hier](#). De lijst bestaat uit twee delen: de basiswoordenlijst en de aanvullende woordenlijst.

CPV zoeken

Op de site van Europa decentraal staat een [CPV-zoekmachine](#). Deze zoekmachine helpt decentrale overheden om bij aan te besteden producten, diensten en werken de juiste CPV code te vinden. Zij kunnen simpelweg het gewenste onderwerp in het Nederlands intypen. Zie voor meer informatie ook het hiernavolgende kopje CPV links naar meer informatie.

CPV links naar meer informatie

Over CPV-codes is (en wordt) incidenteel geschreven. Dit factsheet zal regelmatig aan de actualiteit worden aangepast, maar het is verstandig de ontwikkelingen ook zelf bij te houden. De onderstaande sites kunnen daarbij helpen.

[SIMAP](#) (Système d'Information pour les Marchés Publics) is de centrale aanbestedingsportal van de Europese Unie, met een aparte pagina over de CPV. Daar kan ook de bij de verordening behorende transponeringstabel ('correspondance-table'), die een omnummering weergeeft van codes uit 2003 naar codes uit 2008 en vice versa, worden gevonden. Bovendien kunnen de 4 tabellen worden gevonden die bij de verordening toegevoegd zijn (Annex II A t/m D). Deze tabellen geven een omschrijving van nieuwe en bestaande CPV-codes gerelateerd aan de nieuwe en de bestaande omschrijvingen en van geschrapte CPV-codes en omschrijvingen bij de oude CPV Verordening. Verder kunnen daar links naar andere standaardlijsten worden gevonden. Ook kan op deze website onder meer de handleiding '[Gids bij de CPV 2008](#)' worden gevonden en een [toelichting](#) op diverse afdelingen van de CPV.

[Tenders Electronic Daily](#) (TED). Aankondigingen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten met een waarde die hoger ligt dan de vastgestelde drempels, moeten in de hele EU worden bekendgemaakt. Dit gebeurt via het Supplement bij het Publicatieblad (PB S). TED is de gratis online databank van de Europese Unie waarin onder meer aanbestedingen, gegunde overheidsopdrachten en aankondigingen van overheidsopdrachten van EU-lidstaten en EFTA-landen (European Free Trade Association, de Europese Vrijhandelsassociatie, die bestaat uit de volgende landen: IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland) worden gepubliceerd. TED biedt niet alleen toegang tot alle lopende overheidsopdrachten die in het Supplement bij het Publicatieblad (PB S) zijn bekendgemaakt, maar ook tot het PB S-archief van de voorbije vijf jaar.

F A C T S H E E T

De gebruiker kan in één enkel zoekscherm meerdere zoekcriteria ingeven of selecteren, waaronder geografische gegevens, het soort document of opdracht, trefwoorden enz. De website is meertalig. Er is een apart zoekveld voor CPV-codes, met uitleg.

[Europa decentraal](#) is het kenniscentrum voor Europees recht en beleid voor decentrale overheden. Decentrale overheden kunnen hier gratis terecht met vragen over (onder meer) de CPV. Zie de website van Europa decentraal voor meer informatie over [CPV](#) en de [CPV-verordening](#). Ook kunt u gebruik maken van de [CPV-zoekmachine](#) van Europa decentraal.

Reacties en disclaimer

Van de informatie in dit factsheet mag onbeperkt gebruik worden gemaakt, mits de bron wordt vermeld. Opmerkingen over de inhoud en suggesties voor aanvullingen zijn van harte welkom op info@europadecentraal.nl.

Aan dit factsheet is de grootst mogelijke zorg besteed, maar Europa decentraal kan niet instaan voor de juistheid van de informatie en aanvaardt geen aansprakelijkheid voor mogelijke vervolgschade door het gebruik ervan.